

Бр. 03-12/3
17.03.2019
СКОПЈЕ

Врз основа на Законот за заштита на укажувачи и Правилникот за насоки за донесување на внатрешни акти за заштитно внатрешно пријавување во правното лице во приватниот сектор, Извршниот директор на **ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ** Скопје, со седиште на ул. Франклин Рузвелт бр. 70/3-3 Скопје, на ден 15.03.2019 година донесе:

**ПРАВИЛНИК
ЗА ЗАШТИТНО ВНАТРЕШНО
ПРИЈАВУВАЊЕ ВО ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје**

**Општи прописи
Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат техничките и организациските мерки за заштитеното пријавување, правата на укажувачите, како и постапувањето и должностите на ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје во врска со заштитено пријавување и обезбедувањето заштита на укажувачите што се применуваат во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје.

Член 2

Одредбите од овој правилник се применуваат за:

- правата на укажувачите,
- заштитеното пријавување и
- постапувањето и должностите на ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје.

Член 3

Заштитено пријавување е пријавување на разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Укажувач е лице кое со добра намера врши заштитено пријавување.

Својство на укажувач имаат следната категорија на лица:

- лице во работен однос на неопределено или определено време во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје,
- кандидат за вработување,
- лице кое е или било практикант во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје,
- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје,
- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје,
- лице кое користи или користело услуги во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје.

Јавен интерес подразбира:

- заштита на основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати со меѓународното право и утврдени со Уставот на Република Северна Македонија,
- спречување на ризиците за здравјето, одбраната и безбедноста,
- заштита на животната средина и на природата,
- заштита на сопственоста и на слободата на пазарот и претприемништвото,
- владеење на правото и спречување на криминалот и корупцијата.

Близки лица на укажувачот за кое може да се бара заштита се брачниот и вонбрачниот другар, роднините по крв во права линија, роднините во странична линија заклучно до трет степен, роднините по сватовство до втор степен, посвоеник и посвоител и друго лице кое заштитеното лице го смета за близко лице.

Технички и организациони мерки
Член 4

ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје ги спроведува следните мерки за заштитеното внатрешно пријавување во однос на:

1. лесен и едноставен пристап до лице односно место за заштитено внатрешно пријавување и достапност на внатрешниот акт за сите вработени во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје;
2. ништовност на одредбите во актите на ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје и договорите за вработување или други договори за работен ангажман, со кои се забранува заштитено пријавување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес, или пак таквото пријавување се дефинира како прекршување на одредби за доверливост, лојалност и професионалност.
3. заштита на укажувачот и нему близко лице заради извршено пријавување од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија;
4. забрана за откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука;
5. заштита на личните податоци на укажувачот согласно Актите на ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје за заштита на лични податоци;
6. заштита на податоците и примените пријави, записниците, примените или создадени документи и други материјали во врска со заштитеното пријавување;
7. правото на укажувачот без одлагање односно, најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата, да биде информиран за преземените мерки во врска со пријавата и преземените мерки за заштита;
8. упатување на заштитено надворешно пријавување односно заштитено јавно пријавување;
9. собирање податоци за воведеното заштитено внатрешно пријавување со цел негово унапредување врз основа на самооценка.

Лице односно место за заштитено внатрешно пријавување

Член 4

Укажувачите заштитеното внатрешно пријавување ќе го вршат кај овластеното лице Спасе Шкутовски во ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје.

Пријавувањето може да биде во писмена форма доставени лично или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник.

Доколку пријавувањето е усна, овластеното лице составува записникот кои треба да ги содржи следните податоци:

1) податоци за укажувачот:

- име и презиме,
- категорија на лице во својство на укажувач,
- барање од укажувачот да остане доверлив и степенот до кој тоа го бара;

2) податоци за лицето односно субјектот против кој укажувачот пријавува;

3) опис на казниво или друго незаконито и недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес;

4) предложени од укажувачот начин и форма на комуникација помеѓу овластеното лице и укажувачот;

5) прилози;

6) датум и место на прием на пријавата.

Записникот се потпишува со личен потпис на укажувачот и овластеното лице и истиот се заведува како примена пријава во посебен деловодник.

Записникот и доказниот материјал се чуваат на посебно место (шкаф под клуч). Пристап до овие документи има само овластеното лице.

Доколку записникот се сочинува електронски потребна е посебна заштита со лозинка која му е позната само на овластеното лице.

Ништовност на одредбите во актите и договорите со кои се забранува заштитено пријавување

Член 5

Сите интерни акти на ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје како и договорите со кои се уредуваат права од работен однос и работни ангажмани не содржат одредби со кои се забранува пријавување на сомневање или сознание за казниво дело или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес, безбедноста и одбраната.

Во договорите со кои се уредуваат права од работен однос и работни ангажмани не постојат одредби со кои заштитеното пријавување се дефинира како прекршување на одредби за доверливост, лојалност и професионалност.

Доколку во иднина се состават акти и договори од работен однос или работен ангажман со кои се забранува заштитеното пријавување или се сметаат за прекршување на одредбите за доверливост, лојалност и професионалност, истите

тие одредби ќе се сметаат за ништавни, исто како и да не постојат во актите и договорите.

Заштита на укажувачот и нему близко лице

Член 6

ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје има обврска да го заштити укажувачот од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршено пријавување, а особено согласно со прописите за заштита на личните податоци да ги:

- заштити личните податоци на укажувачот
- заштити податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо.

Оваа обврска за заштита ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје ја има и кон семејство на укажувачот или нему близко лице од член 3 став 4 од овој Правилник.

Откривање на идентитет на укажувач

Член 7

Идентитет на укажувач може да биде откриен само кога тоа се бара со судска одлука, во сите други случаи забрането е откривање или овозможување откривање на идентитетот на укажувачот.

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи има обврска да го извести укажувачот:

- дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежниот орган, ако без откривање на идентитетот не би можноело да се постапува пред тие органи,
- за мерките за заштита на учесник во кривичната постапка.
- пред откривањето на идентитетот ако во текот на постапката е неопходно да се открие неговиот идентитет

Идентитет на укажувач особено несмее да се открие на лицето за кое се укажува во пријавата.

Заштита на личните податоци на укажувачот

Член 8

Заштитата на личните податоци на укажувачот ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје ја врши согласно одредбите на Законот за заштита на личните податоци.

Заштита на писмена и други материјали во врска со заштитеното пријавување

Член 9

ЗДРУЖЕНИЕТО САКАМ ДА КАЖАМ Скопје врши заштита на податоците и примените пријави, записниците, примените или создадени документи и други материјали во врска со заштитеното пријавување.

Овие писмена и други материјали во врска со заштитеното пријавување како и посебниот деловодник се чуваат во документарен ормар за обезбедено чување (под клуч).

Право на информирање на Укажувачот за текот на постапката

Член 10

ЗДРУЖЕНИETO САКАМ ДА КАЖАМ Скопје преку овластеното лице, е должен без одлагање да го информиран укажувачот кој е познат за преземените мерки во врска со пријавата и преземените мерки за заштита најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

Заштитено надворешно пријавување

Член 11

Заштитено пријавување укажувачот може да врши до:

- Министерството за внатрешни работи,
- Надлежното јавно обвинителство,
- Државната комисија за спречување на корупцијата,
- Народниот правобранител на Република Северна Македонија или
- други надлежни институции,

Заштитено надворешно пријавување укажувачот може да врши во овие институции доколку:

- пријавувањето е непосредно или посредно насочено против правното лице каде пријавува или
- укажувачот не добие информации за преземени мерки во врска со пријавувањето во утврдениот рок или
- не се преземени мерки или укажувачот не е задоволен од постапувањето или се сомнева дека нема да се преземат мерки или дека пријавувањето ќе предизвика штетни последници по него или по негово близко лице.

Овластениот орган е должен на барање на пријавувачот да му даде известување за текот и дејствијата кои се преземени во постапката, како и да му овозможи на пријавувачот да изврши увид во списите на предметите, согласно со законот.

По завршувањето на постапката Овластениот орган е должен да го извести пријавувачот за исходот на постапката.

Заштитено јавно пријавување

Член 12

Заштитено јавно пријавување укажувачот може да врши со правење јавно достапни информации во врска со сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво дело со кое се повредува или загрозува:

- животот на укажувачот и нему близко лице,
- здравјето на луѓето, безбедноста, животната средина, штети од големи размери,
- ако постои непосредна опасност од уништување на докази.

Заштитено јавно пријавување укажувачот може да врши само доколку претходно извршил внатрешно или надворешно пријавување, во спротивно го губи правото на негова лична заштита и заштита на негови блиски лица.

Собирање податоци за воведеното заштитено внатрешно пријавување

Член 13

ЗДРУЖЕНИETO САКАМ ДА КАЖАМ Скопје ќе врши собирање податоци за воведеното заштитено внатрешно пријавување со цел негово унапредување врз основа на самооценка.

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот

Член 14

Укажувачот кој свесно пријавува невистинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување на штетни последици за истите врши злоупотреба на заштитено внатрешно пријавување.

Доколку настанат штетни последици за пријавените физички или правни лица од ваквото пријавување против Ваквиот укажувач може да се поведе постапка за утврдување на негова одговорност согласно со закон како и барање за надомест на штета.

Член 15

Овој акт влегува во сила со денот на потпишувањето од страна на Претседателот на Здружението.

